View the original article

СУСПІЛЬСТВО

Знайомить туристів зі Львовом, а через нього – і з рідним Луганськом. Історія переселенки Анастасії Глотової

Радіо Свобода

26 листопада 2026, 18:12



Анастасія Глотова розповідає про оборону Луганського аеропорту у Львові

Діана Ходновська

«Звідки б не були гості – іноземці чи українці, – веду їх до Гарнізонного храму. Там розташований меморіал загиблим українським військовим, зокрема бійцям, які обороняли Луганський аеропорт. І березовий хрест з Луганщини. Це дуже символічний артефакт для мене», – розповідає Анастасія Глотова.

Львів – місто, яке Анастасії довелося відкривати для себе після вимушеного переїзду з Луганська у 2014 році. Тут вона опанувала нову професію – стала екскурсоводкою. Нині сама знайомить із містом українських та іноземних туристів і навіть львів'ян. Під час екскурсій для іноземних гостей, серед яких і представники міжнародних делегацій, Анастасія розповідає не лише про історію та архітектуру Львова, а й про життя українців в умовах війни та своє рідне місто – Луганськ.

А збереження пам'яті про оборону Луганського аеропорту жінка називає однією зі своїх місій. Своєю історією Анастасія поділилася з проєктом Радіо Свобода «Ти як?».

Анастасія Глотова – луганчанка, яка через російське вторгнення влітку 2014 року змушена була переїхати на Львівщину. За освітою вона – перекладачка з німецької та англійської мов і багато років займалася перекладами.

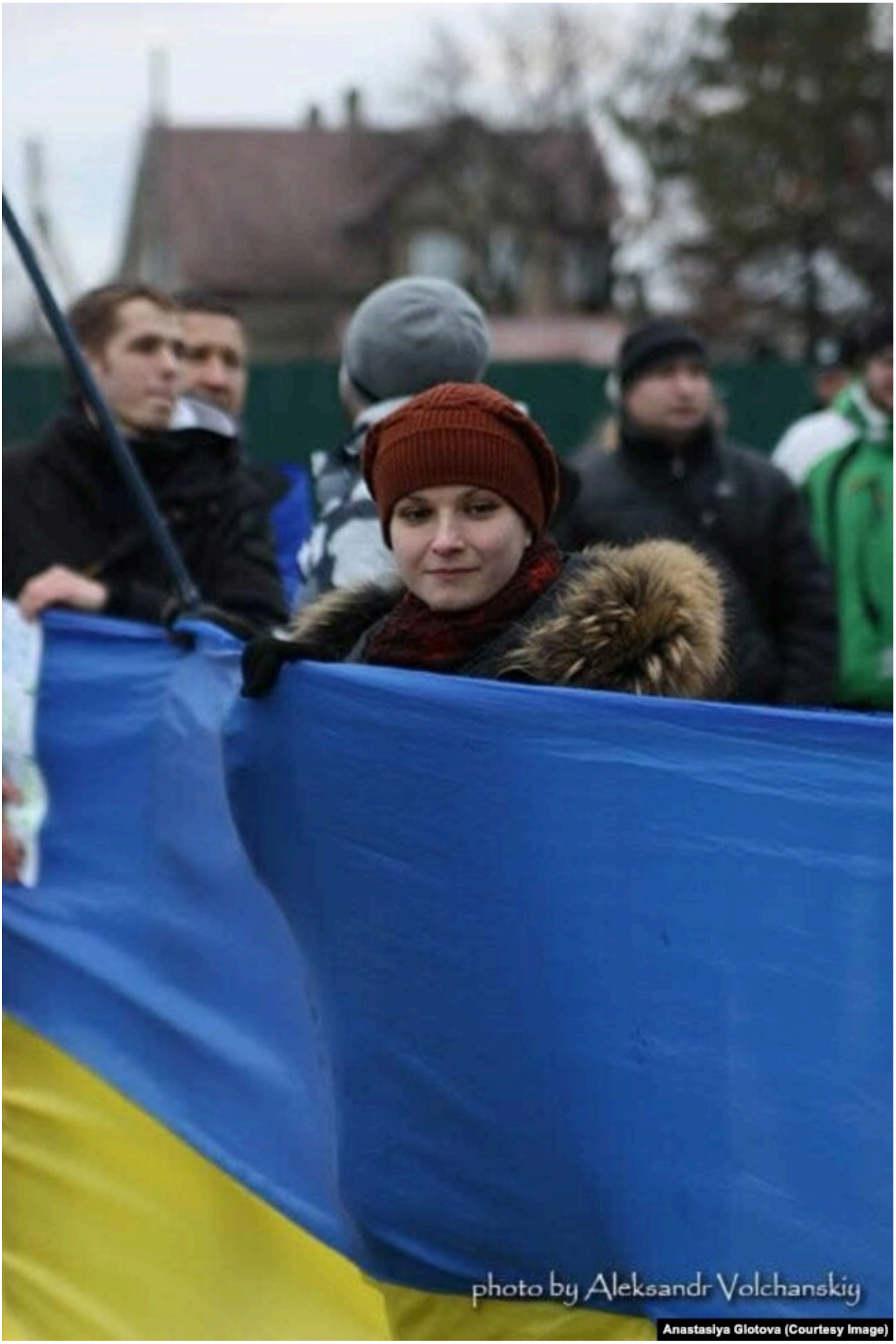

Анастасія під час акції Луганського Майдану

Однак шість років тому Анастасія пішла на курси екскурсоводів у Львові. Жінка розповідає, що тоді ще погано знала місто, тож довелося вчитися із самих азів. Згодом вона склала іспити й отримала сертифікат.

Анастасія каже: професія екскурсовода не має звичних вихідних і вимагає гнучкості.

> **“ Ми кажемо людям: ви відпочиваєте – ми працюємо**

«Субота і неділя для нас є звичайними робочими днями. Ми кажемо людям: ви відпочиваєте – ми працюємо. У сезон більше роботи, а в міжсезоння – менше або взагалі може не бути. І робота залежить від погодних умов. Буває, коли падає дощ, туристи переносять екскурсію на інший день. Інколи люди замовляють екскурсію за місяць чи за два-три тижні, а інколи – на завтра. Тобто це така робота, яка вимагає гнучкості».

«Народна дипломатія»

Нині екскурсоводка має 15 маршрутів – не лише історичним центром Львова, а й іншими районами міста.



Анастасія разом із учасниками екскурсії

Приблизно 80% її роботи становлять оглядові екскурсії середмістям Львова. Саме з них, на думку Анастасії, варто починати знайомство з містом тим, хто приїхав сюди вперше. Натомість львів'яни, додає екскурсоводка, частіше долучаються до збірних і тематичних екскурсій.

> *«У тому числі приходять і нові львів'яни – переселенці, які тут знайшли прихисток, але місто для них нове. А львів'янам, які тут народилися, або людям, які вже багато років живуть у місті, якраз цікаві нетуристичні маршрути – дізнатися щось нове, незвичне, навіть потрапити в такі місця, до яких вони б самі не дійшли».*

Окремий напрям роботи Анастасії – екскурсії для іноземних делегацій. Вона співпрацює з міською радою і за роки роботи встигла показати Львів гостям з Австралії, країн Південної Америки, Тайваню, Японії, Південно-Африканської Республіки та Нігерії.

Серед них – волонтери, представники бізнесу, дипломати та депутати Європарламенту.



Анастасія під час екскурсії

Однією з найбільш пам’ятних Анастасія називає екскурсію для африканської делегації. Тоді для декого з гостей новим відкриттям стало не лише місто, а й сніг.

> *«Був листопад, і у нас вже починав перший сніжок накрапати, снігодощ, як ми кажемо. А вони такі всі закутані були в шапках, у шарфах, і пара хлопців сказала: «Ми вперше бачимо сніг».*

Особливість роботи з іноземними делегаціями, розповідає екскурсоводка, – їхній надзвичайно щільний графік. Через це нерідко доводиться зміщувати час початку екскурсії та адаптовувати маршрут: іноді на знайомство з містом є півтори години, а іноді – трохи більше ніж пів години.

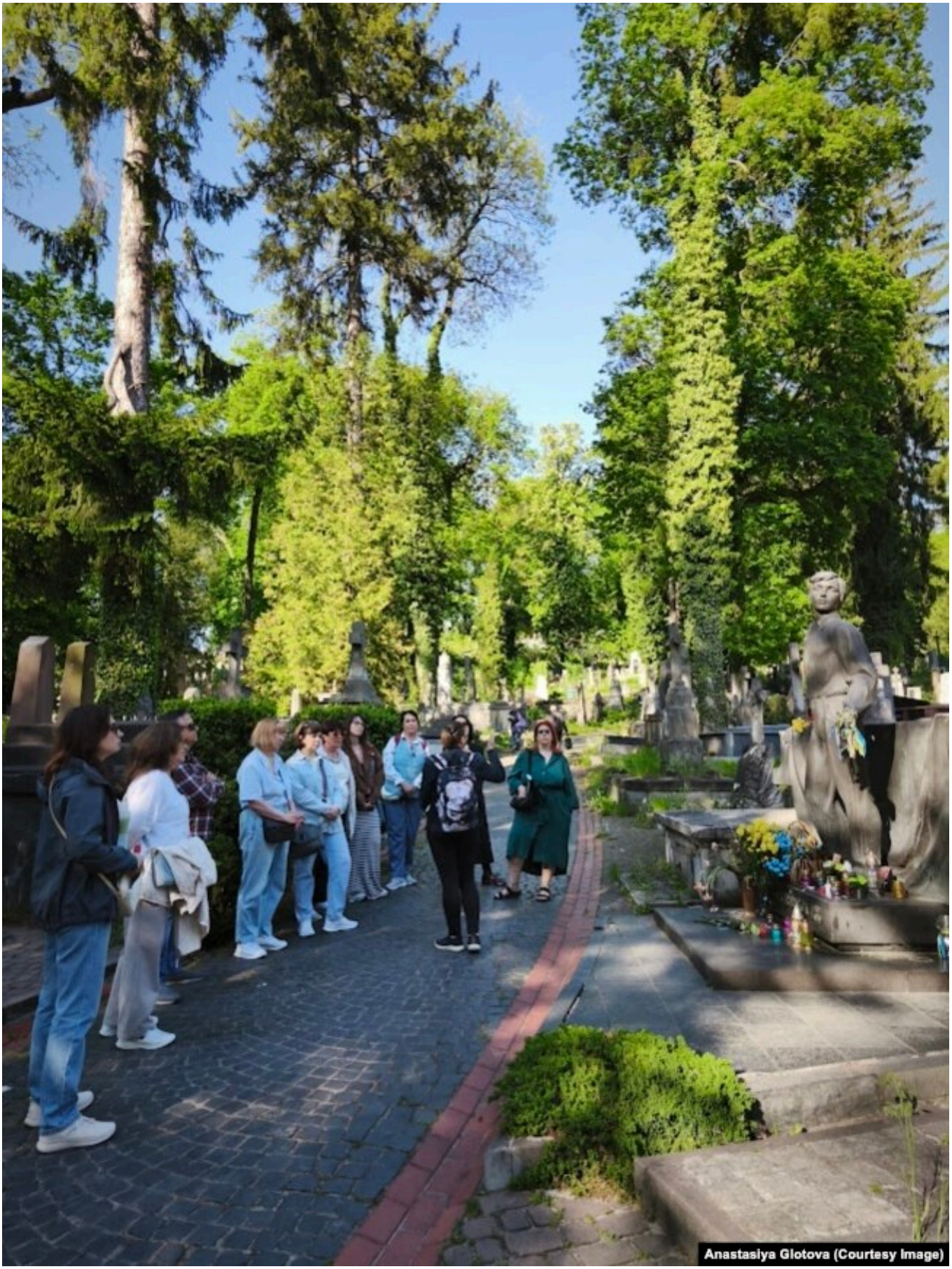

Анастасія під час екскурсії

Історія та архітектура Львова – лише частина того, про що Анастасія розповідає іноземним гостям. Важливе місце в її екскурсіях посідають і реалії життя міста під час війни: історії ветеранів та вимушених переселенців, церемонії прощання із

загиблими військовими, традиція вшанування пам’яті полеглих під час загальнонаціональної хвилини мовчання о дев’ятій ранку.

Анастасія каже: її вражає те, що деякі іноземні туристи не мають тут ані родинного коріння, ані інших зв’язків, однак після початку повномасштабного російського вторгнення почали вивчати українську мову.

Один із таких гостей – Свен із Німеччини, розповідає екскурсоводка. У 2024 році він уперше приїхав до Львова на один день і тоді ж познайомився з містом під час екскурсії. Цьогоріч Свен відвідав Львів уже втретє, а екскурсію цього разу слухав українською мовою.



Анастасія разом із Свеном. Німець почав вивчати українську мову

«Коли людина вперше приїхала в Україну й каже: «Я вивчаю українську», – я просто в захваті. Це ж скільки зусиль треба докласти, кирилицю вивчити. І те, що українська мова стає популярною. Коли раніше хтось із-за кордону вчив українську? Може, одиниці в усьому світі».

Є й інша категорія іноземних гостей – чоловіки, яких до України привозять їхні українські дружини або дівчата, щоб познайомити зі своєю країною.

«Я називаю це нашою народною дипломатією».



Розповідати про Луганськ на вулицях Львова

Звідки б не приїхали гості й скільки б часу не було на екскурсію, Анастасія каже, неодмінно веде їх до Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла.



Гарнізонний храм святих апостолів Петра і Павла у Львові

> *«Там з 2014 року розташований меморіал загиблим українським військовим, зокрема бійцям, які обороняли* Луганський аеропорт *. У нас там є місце, де ми можемо розповісти про ті всі події і про той весь стан, в якому ми живемо досі. Показати уламки російських ракет, снарядів і березовий хрест з Луганщини. Це дуже символічний артефакт, який я сприймаю як поєднання, як така ниточка з малою батьківщиною».*

Історія хреста пов'язана із селищем Побєда на Луганщині, повідомляла **Львівська міська рада**. Поблизу населеного пункту було розташоване наметове містечко українських військових, де облаштували каплицю та встановили освячений березовий хрест. 3 вересня 2014 року внаслідок ракетного обстрілу наметове містечко згоріло. Однак ікони в каплиці, гіпсова фігурка Пресвятої Богородиці та березовий хрест уціліли.

6 грудня 2015 року березовий хрест освятили та виставили для почитання у **Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла** у Львові.

Збереження пам'яті про оборону Луганського аеропорту Анастасія називає однією зі своїх місій.



ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
«Це був форпост у тилу ворога». Початок війни: як обороняли Луганський аеропорт. Спецпроєкт

«Про оборону Донецького аеропорту всім відомо, а про Луганський – ні, на жаль. Чому так сталося? Бо при обороні Донецького аеропорту на території летовища бували журналісти, фотографи. Аеропорт наш Луганський був фактично в повному ворожому оточенні, і лише згодом була пробита одна сухопутна дорога. І тому навіть всі фотографії, які ми маємо з Луганського аеропорту, – це унікальні за своєю цінністю матеріали, бо це хлопці (військові – ред.) робили просто на свої телефони».

Ідея створити документальну хроніку оборони Луганського аеропорту, розповідає Анастасія, виникла під час спілкування з військовослужбовцями **80-ї бригади**, бійці якої зокрема брали участь у тих подіях.

Згодом вдалося записати понад 120 інтерв'ю з учасниками оборони. Так з'явилася книжка «**У вогняному кільці. Оборона Луганського аеропорту**».



Анастасія читає уривок із книги

> *«Назбиралося дуже багато інформації, тому був такий вибраний формат: приблизно 80 відсотків книги – це безпосередні спогади учасників, а авторського тексту мінімум. Плюс фотографії, мапи, коментарі військових експертів. І в кінці список загиблих – 196 військовослужбовців із різних підрозділів, які загинули під час оборони Луганського аеропорту та прилеглих операцій».*

У 2018 році книжка вийшла українською мовою, а торік – англійською.

Ще одним способом розповісти про історію оборони Луганського аеропорту стала виставка «**Початок спротиву**», створена у співпраці з **Українським інститутом національної пам'яті**. Цьогоріч її презентували у Києві та Львові українською й англійською мовами. До екскурсій та зустрічей у межах виставки у Львові долучилися й безпосередні учасники оборони Луганського аеропорту.



Анастасія проводить екскурсію біля виставки «Початок спротиву» у Львові

Коли іноземні гості дізнаються, що Анастасія родом із Луганська, часто розпитують і про її рідне місто. Говорить і про культуру, освіту, природу Луганщини. А коли згадує, чого їй бракує у Львові, найперше називає абрикоси.

> *«Чого тут не вистачає, так це абрикосів. Абрикоси – це наш символ Луганська, Луганщини. Бо у нас там посушливий клімат. Оця аномальна спека, яка була цього літа у Львові, – у Луганську це нормальна погода. Через те ростуть абрикоси. У нас влітку ними завалені вулиці. Можеш просто йти собі, набрати на компотик, на варення».*

- Станом на червень 2026 року в Україні приблизно **3,9 мільйона** людей залишаються внутрішньо переміщеними, йдеться у звіті **Міжнародної організації з міграції (МОМ)**.
- Лише у січні-червні цього року близько 132 000 людей були змушені виїхати.
- Із 22 жовтня в Україні запрацював новий закон про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб. У новому документі, за словами юристів, систематизували питання обліку ВПО, підтримки, житла, пенсій, інтеграції, адаптації та повернення додому.



ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Їли лободу й рік жили без хліба. Історія подружжя, яке понад чотири роки провело в окупованих Олешках



ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Квартира пошкоджена, а іпотека залишилася: як переселенка з Херсона бореться за призупинення платежів



ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Чи можуть житло, яке не має власників, передавати переселенцям?

Україна | Світ | Культура | Суспільство | Важливе на Свободі | Війна | Ти як?

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.